

gaverint, eas omnes indulgentias, quas Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani benefactores consequuntur, sine illorum præjudicio misericorditer in Domino similiter perpetuo concedimus, & elargimur.

Clausula præservativa.

§.11. Ac indulgentias, privilegia, exemptiones, statuta, & alia præmissa nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostræ defectu notari, vel impugnari posse: neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus indulgentiarum, privilegiorum, exemptionum, statutorum, & aliarum gratiarum suspensionibus, revocationibus, limitationibus, aliisque contrariis dispositionibus a Nobis, & successoribus nostris, ac Sede prædicta quavis de causa quantumlibet iustissima pro tempore emanatis, & emanandis comprehendi, sed semper ab illis excepta, & quoties illa emanabunt, toties in pristinum statum restituta, & de novo concessa esse, & censerî.

Decretum irritans.

§.12. Et sic in præmissis per quoscumque iudices, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiri debere, ac quidquid fecus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Quocirca Venerabilibus nostris Muran. & Aretin. ac Pistorien. Episcopis, per Apostolica scripta, motu simili mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios præfentes nostras literas, & in eis contenta solemniter publicantes, dictisque Cosmo Duci, & Magno Magistro, ac Conventui in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra literas, & in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac quos literæ ipsæ concernunt, & concernent in futurum, & eorum singulos illis pacifice gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque contra earumdem literarum tenorem quomodolibet indebitè molestari, Contradictores quoscumque, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas auctoritate nostra appellatione postposita, compescendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula derogatoria.

§.13. Non obstantibus fel. record. Bonifacii Papæ Octavi Prædecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diocesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suæ Diocesis ad iudicandum evocetur, seu ne iudices a Sede præfata deputati extra Civitatem, vel Diocesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vices suas committere præsumant. Et de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, & aliis Apostolicis, ac provincialibus & synodalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon dictæ Militiæ, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem si alias visitantibus dictam Ecclesiam erigendam modo præmissa aliqua alia indulgentia in perpetuum, vel ad certum aliud tempus nondum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, præfentes literæ, quoad indulgentiam in eis contentam, nullius sint roboris, vel momenti. Quodque beneficia eisdem Militibus conferenda huiusmodi debitis propterea non fraudentur obsequiis, & animarum cura in eis, si qua illis imminet, nullatenus negligatur.

bus, necnon dictæ Militiæ, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem si alias visitantibus dictam Ecclesiam erigendam modo præmissa aliqua alia indulgentia in perpetuum, vel ad certum aliud tempus nondum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, præfentes literæ, quoad indulgentiam in eis contentam, nullius sint roboris, vel momenti. Quodque beneficia eisdem Militibus conferenda huiusmodi debitis propterea non fraudentur obsequiis, & animarum cura in eis, si qua illis imminet, nullatenus negligatur.

§.14. Nulli ergo omnino hominum liceat &c.

Sanctio poenalis.

Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, Nonis Julii, Pontificatus nostri Anno III.

D. P. An.III. 7. Julii.

LXXI.

Decanus Collegii Auditorum Rotæ Romanæ, cum omnimoda præcedentia, spectat ad Auditorem tempore vacationis in Curia præsentem, aut ex causa publica absentem, & extra Curiam a Romano Pontifice destinatum.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Udum siquidem a fel. rec. Paulo IV. Prædecessore Nostro emanarunt literæ tenoris subsequenti. Paulus Episcopus servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam, &c. Omittitur tenor, quia habes in ipsius Pauli IV. Cons. VI. Cum Venerabiles Tom. IV. Par. I. fol. 323.

Exordium.

§.1. Nos considerantes, quod dilecti filii causarum Palatii Apost. Auditores ad causas audiendum, & jura reddendum constituti, personaliter in Rom. Curia residere debent, ac eorum in eadem Curia continua residentia id exigente, in affectuone dignitatum, aliis absentibus merito præferendi, & amplioribus privilegiis honorandi veniunt, ex præmissis, & diversis aliis causis animum nostrum moventibus: Ne in posterum Decanatus Collegii DD. Auditorum illius occurrente vacatione, in aliquem ex causarum Palatii Auditoribus tunc ex causis præmissis absentem, & propter absentiam suam, in iniuriam aliorum ejusdem Palatii Auditorum tunc præsentium, deveniat, aut super eodem Decanatu aliqua controversia, seu dissensiones inter ipsos Auditores oriantur.

Causæ hujus Constitutionis.

§.2. Li-

LXXII.

1562. Diffinitio quod Decanatus Collegii Auditorum Rotæ Romanæ, spectet ad Auditorem tempore vacationis in Curia præsentem, aut ex causa publica absentem, & extra Curiam a Romano Pontifice destinatum.

§.2. Literas prædictas cum decretis, ac omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, ad Decanatum Collegii Auditorum huiusmodi, etiam ad hoc, ut ejusmodi Decanatus, quem dilectus filius Julius Oradinus Electus Perusinus, locum unius ex causarum Palatii huiusmodi Auditoribus de mandato nostro tenens, tempore provisionis de persona sua, & illius præfectionis Ecclesiæ Perusinae, tunc certo modo pastoris solatio destituta per Nos nuper Apostolica auctoritate factarum obtinebat, & exercebat, per provisionem, & præfectionem huiusmodi, non nisi ad dilectum filium Jo. Baptistam de Rubeis causarum Palatii huiusmodi Auditorem in dicta Curia officium Auditoratus causarum huiusmodi laudabiliter exercendo residentem, & alias de Republica benemeritum, ex nunc, & de cetero perpetuis futuris temporibus, occurrente vacatione, ad antiquiorem causarum Palatii huiusmodi Auditorem in dicta Curia residentem, aut ex causa publica absentem, & extra eandem Curiam per Rom. Pontific. destinatum devenire possit. Et Jo. Baptista, ac postquam dictus Decanatus ad eum devenit, in dicta Curia præfens, aut ut præfertur, absens, & extra dictam Curiam destinatus Auditor antiquior præfatus, omnes alios Auditores, etiam antiquiores, semper in quibusvis sessionibus, disputationibus, votis, & aliis actibus, publicis, & privatis præcedat, nec per alios Auditores etiam antiquiores tunc absentes, etiam si postmodum incontinenti ad dictam Curiam se conferant, & in ea continuo resideant, super ipso Decanatu, aut illius sessionibus, vel aliis actibus, seu disputationibus ad eum pertinentibus impediri, aut molestari valeat, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine extendimus, & ampliamus.

Derogatio contrariorum

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis ac stylo Palatii necnon Collegii Auditorum præfatorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ac omnibus illis, quæ dictis Prædecessor in dictis literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio poenalis.

§.4. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ extensionis, & ampliationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis &c.

D. P. An.III. 27. Julii.

Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, sexto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno III.

Revocatio Privilegiorum quibuscumque locis Pii, & aliis concessorum, dispensandi super irregularitatibus, impedimentisque matrimonialibus, &c.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

DE commisso Nobis universalis Ecclesiæ regi mine, ita Nos oportet esse sollicitos, ut propensiore studio caveamus, ne illa, quæ hæcenus multorum precibus, & instantiis pro animarum salute tam a Nobis mentis hominum abusu in gravem cedant animarum iacturam, neve Christiani deales cuiusvis indulgentiæ, peccatorum remissionis, vel facultatis, aut privilegii obtentu, procliviores ad illicita in posterum perpetranda reddantur, ac nimia venia facilitas eis peccandi tribuat incentivum.

Exordium.

§.1. Sane cum Nos, auspice Christo, nuper ad generalem Tribunalium Almæ Urbis, Curiaque nostræ officiorum omnium debitam, ac salubrem reformationem certis tunc rationabilibus causis moti perrexerimus, ac quosdam, qui in illis diversimode præter mentem nostram committebantur abusus, per nostram providentiam removerimus, reformationem huiusmodi insequentibus, in alios, etiam hominum status, non minores ab causis dirigere saluberrimum esse censuimus. Attendentes igitur, quod licet alias Nos, ac diversi Romani Pontifices Prædecessores nostri, ut Christiani deales præfati, ad charitativa, & pia opera exercenda promptiores redderentur, sicque illorum animarum salutem, necnon Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe mantentioni, & statui, ac hospitalis nostri S. Spiritus in Saxia de eadem Urbe, ac aliorum piorum locorum, & Confraternitatum commoditati, & pauperum, ac miserabilium, & aliarum personarum in eis pro tempore degentium sustentationi, ac opportuna subventioni rite consulere, ac ex certis tunc expressis rationabilibus causis diversas indulgentias, peccatorum remissiones, concessionibus, gratias, privilegia, facultates, etiam dispensandi super impedimentis matrimonialibus, vel aliis quibuscumque defectibus, & irregularitatibus, & absolvendi, indulta eisdem Fabricæ, & Hospitali, ac illorum Commissariis, Præceptoribus, & Ministris, concesserimus.

Hic Pontifex, & alii Prædecessores concesserunt Fabricæ S. Petri & Hospitali S. Spiritus, & aliis locis piis multa privilegia.

§.2. Nihilominus, sicut non sine gravissimi nostri perturbacione nuper intelleximus, tam Basilicæ Fabricæ, quam Hospitalis, & aliorum locorum, & Confraternitatum Commissariis, & Ministris, huiusmodi indulgentiis, peccatorum remissionibus, concessionibus, gratiis, privilegiis, ac dispensandi, ut præmittitur, ac absolvendi, & aliis facultatibus, & indultis sibi concessis prædictis in grave illorum anima-

Quibus eorum ministri abutuntur.

Hic ideo Pontifex generaliter ea revocatur, non tamen quoad Fabricam relictiora legata.

animarum periculum diversimode abutantur, ac circa illa, non mediocres committuntur errores, in scandalum plurimorum, ac divinae majestatis offensam.

§.3. Nos igitur debitam gregis Domini curam habere, & ne tales abusus piorum mentes polluant, ac pie concessa, hominum malitia, animarum salutem detrimentum afferant, ut par est providere, quantum in Nobis est, scandalis obviare, & animarum salutem consulere volentes, necnon indulgentiarum, remissionum, concessionum, gratiarum, privilegiorum, facultatum, & indultorum Fabrica, ac Hospitali, necnon aliis locis, & Confraternitatibus, ac Commissariis, Praeceptoribus, & Ministris concessorum hujusmodi veriores tenores praesentibus pro expressis habentes, Motu proprio non ad alicujus super hoc Nobis oblatae petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, omnia, & singula indulgentias etiam plenarias, ac peccatorum remissiones, necnon concessionem, privilegia, indulta, & facultates, etiam dispensandi, ut praemittitur, & absolvendi (non tamen relicta, & hereditates etiam ad pias causas exequi faciendi, & illa, seu eorum partem dictae Fabricae juxta tenorem privilegiorum praedictorum applicandi, necnon Commissarios & debitores ipsius Fabricae ad illi reddendum computa, & satisfaciendum de administratis, & debitis per eos, prout haecenus fieri consuevit, cogendi, & compellendi Fabricae & Hospitali praedictis) necnon Monasterium Spiritus Sancti Venetiarum, aliusque ejusdem S. Augustini, seu aliorum Ordinum, tam virorum quam Mulierum Monasteriis, ac Hospitalibus, Ecclesiis, Capellis, Altaribus, Confraternitatibus, Societatibus, & aliis Pii locis a dicto Hospitali S. Spiritus dependentibus, seu in ejus membrum, aut grangiam quavis, etiam Apostolica auctoritate erectis, ac illorum Praeceptoribus, Abbatibus, Abbatissis, Prioribus, & Priorissis, Confratribus, seu illorum Conventibus, ac Commissariis, necnon Ministris, quoad Fabricam videlicet in Italia dumtaxat, quo vero ad Hospitalia, & Monasteria, Confraternitates, & Societates, ac alia loca hujusmodi, tam in Italia, quam alias ubi vis locorum, ex quibusvis causis, & ad quorumvis etiam Principum quorumcumque instantiam, vel eorum intuitu, consideratione, vel contemplatione, etiam Motu simili, etiam consistorialiter, ac de Apostolica potestatis plenitudine, etiam si illa sub quibusvis revocationibus, alterationibus, vel limitationibus, similibus vel dissimilibus indulgentiarum, concessionum, gratiarum, privilegiorum, facultatum & indultorum, in toto, vel parte minime comprehenderentur, & quoties illa revocari contingeret, toties in pristinum statum restituta essent, & esse censerentur, irritanti etiam decreto desuper forsitan adjecto, ac cum aliis quibusvis clausulis quomodolibet concessa, ac iteratis vicibus approbata, & innovata (praeterquam quoad

ea, in quibus jam suum sortita sunt effectum) Apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo revocamus, cassamus, annullamus, irritamus, & viribus vacuumus.

§.4. Districtius inhibentes eisdem Praeceptoribus, Abbatibus, Abbatissis, Conventibus, Confratribus, & Ministris cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis existentibus, ac etiam Archiepiscopali, Episcopali, aut alia majori dignitate fungentibus, in virtute sanctae obedientiae, indignationis, necnon excommunicationis latae sententiae poenis, ne de cetero indulgentiis, concessionibus, gratiis, facultatibus, etiam dispensandi, ut praemittitur, & absolvendi privilegiis, & indultis praedictis uti, ac de illis se intromittere quomodolibet audeant, seu praesument. Ac decernentes ex nunc irritum & inane, quicquid fecerit super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis forsitan in contrarium, etiam Motu, & scientia similibus, etiam per Nos concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus illorum omnium veriores tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Et qualibet alia dictae Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus hujusmodi gratiae impediri valeat, vel quomodolibet differri, & de qua, cujuscumque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis.

§.6. Ut autem praesentes literae ad cunctorum notitiam deveniant, volumus, & mandamus illas in dicta Basilica valvis, ac acie Campi Florae affigi, ut hi, quos literae concernunt, seu concernere poterunt quomodolibet in futurum, quod ad ipsorum notitiam non pervenerint, vel illas ignoraverint, quo minus eos ardeat, perinde ac si personaliter intimatae forent, nullam possint excusationem praetendere, vel ignorantiam allegare, cum non sit verisimile apud eos remanere incognitum, quod tam patenter extiterit publicatum.

Nulli ergo &c. Si quis autem &c.
Datum Romae apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicae 1562., 13. Kalend. Octobris, Pont. nostri Anno III.

Prohibitio eis de cetero utendi.

Ceterarum derogatio.

Fides danda transumptis hujus Bullae.

D. P. An. III. die 19. Sept.

Ordi-

LXXIII.

Ordinationes pro tempore Sedis Apostolicae vacantis, circa electionem Summi Pontificis, & observantiam Conclavis. Declarationesque Jurisdictionum Collegii S. R. E. Cardinalium, Camerarii, & Clericorum Camerae, Majoris Penitentiarii, Datarum, Praefectorum, & Praetorum Signaturae Gratiae, & Justitiae, & Custodum Conclavis.

Quoad electionem Papae habes etiam sanctionem Greg. X. in cap. 3. de Elect. in 6., & aliam Clem. V. in clem. 9. eodem tit. necnon Clem. VI. in Const. XV. Licet Tom. III. Part. II. fol. 13., Julii II. in Const. V. Cum tam Tom. III. Par. III. fol. 263. & Pauli IV. Const. XXIII. Cum secundum Tom. IV. Part. I. fol. 347.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Electio Rom. Pont. quam mature fieri debet.

In eligendis Ecclesiarum Praelatis, quibus & humana, & divina ministeria committuntur, quantam adhiberi curam oporteat, testantur Patrum nostrorum sacratissima Constitutiones, quas illi magna severitate de Episcoporum, & aliorum Praelatorum qualitate eviderunt, propterea quod a bonis bona omnia, videlicet charitas, vigilantia, ecclesiastica disciplina, denique animarum eis commissarum salus proficerentur, a malis vero contra, non nisi mala, nempe avaritia, negligentia, factus, & animarum periculum possit expectari. Quod si in quibuslibet Ecclesiarum Pastribus tantopere providendum est, ne quis assumatur indignus, majorem certe, & perspicacior diligenti in Romano Pontifice eligendo, qui ceteris Pastoribus est praefuturus, & totius Domini gregis curam habiturus, oportet adhiberi.

Ideo Pontifex in rubricati provisione Constit. ediderunt.

§.1. Hac sancta meditatione permoti Praedecessores nostri, & praesertim fel. rec. Alexander III., Gregorius X., Clemens V., Clemens VI., & Julius II. nonnullas Constitutiones sanxerunt ad providendum, ut Summorum Pontificum electiones libere, & recte, & mature fierent. Sed quoniam res humanae semper in deterius prolabantur, nisi sit, qui eas assidue retineat, & conservet, verendumque sit, ne aliquando propter earum Constitutionum transgressionem suborti abusus longius serpent, & progrediantur.

Hic etiam Pontif. alias adiecit videlicet quod Cardinales absentes decem diebus expectentur, & interim novem diebus fiant defuncti Pontificis exco-

§.2. Nos, quantum cum Deo possumus, futuris casibus, & periculis occurrere volentes, eorumdem Praedecessorum nostrorum Constitutiones, tum innovando, tum declarando, & pro rerum & temporum necessitate supplendo, de Fratrum nostrorum unanimi consilio atque assensu definimus, statuimus, & declaramus, ut cum Pontificem de hac vita migrare contigerit, Cardinales praesentes decem tantummodo diebus, juxta dicti Gregorii Praedecessoris Bull. Rom. Tom. IV. Part. II.

Constitutionem in Concilio Lugdunen. editam, Cardinales absentes expectare teneantur, & interim solitas novem continuorum dierum exequias omnino peragant, nec ullo praetextu ulterius differant. Et ne quid impedimento esse possit, quo minus exequiae ipse nono die absolvantur, si quando per observantiam alicujus magni impedimenti, & praecipui festi Cardinalibus videretur officium exequiarum intermittere debere, dies illi sic intermissi in numerum novem dierum nihilominus computari debeant, & impensa, quae in eis pro exequiis facienda esset, inter pauperes Christi distribuatur. Ac ut superfluis quoque sumptibus, qui jam in immensum excreverunt, modus imponatur, funus simplicius quam consueverit, fiat, ita ut illius ratione (praeter regalia Populo Romano praestari solita) decem millium ducatorum summam, pannis lugubribus, & regalibus tam Camerarii, & Clericorum, ac aliorum Cameralium, quam aliorum quorumcumque Ministrorum, & Officialium, ac aliis omnibus omnino computatis, impensa non excedat. Summa autem decem millium hujusmodi, vel si Collegio visum fuerit, etiam minor, aut nullo modo major, per tres Cardinales antiquiores, unum videlicet de quolibet ordine, & Camerarium proportionabiliter pro rata distributionis alias fieri solita, inter praedictos omnes, & singulos dividatur.

§.3. Lapsis vero decem diebus a die obitus Pontificis, ingressus Conclavis nullatenus prorogetur, aut differatur, sed sequenti die Missa de Spiritu Sancto celebrata, si Cardinalis absentes venerint, si vero non, qui fuerint praesentes statim Conclave ingredi teneantur, & ingredientes ipsi absque mora aliqua, omnia omnino Capitulorum confessione, primis diebus fieri solitum, in electionis negotio procedant, & singulis diebus scrutinium fiat, & in primo scrutinio etiam accedere liceat.

§.4. Si qui vero forte intrare noluerint, vel ingressi absque manifesta infirmitatis causa juramento Medicorum, & a majori parte Cardinalium per secreta suffragia, approbata exiverint, dictae Constit. Gregorii poenam incurrant.

§.5. Declarantes nihilominus, quod postquam Card. praesentes, aliis Cardinalibus etiam de Lateri Legatis, aut ex alia quacumque etiam publica causa, etiam cum licentia Summi Pontificis absentibus ulterius non expectatis, potest tamen lapsus dierum decem dierum a morte Pontificis, electionem sive intra, sive extra Conclave fecerint, electio sic ex itineris, aut alterius etiam probabilis, & notorii ipsorum Cardinalium absentium impedimenti praetextu impugnari minime valeat, quum publica utilitas ex matura electione proveniens cuivis alteri rationi praerferri debeat.

§.6. Sedis autem vacatione durante, Collegium Cardinalium in iis, quae ad Pontificem maximum, dum viveret, pertinebant, null-

Elapsis decem diebus Cardinales praesentes celebrata Missa Spiritus Sancti Conclave ingrediuntur, & electioni Pontificis incumbant.

Ingressi novem dies aut absque causa inde recedentes poenam Const. Greg. X. incurrant.

Cardinales praesentes in Conclave, & extra Pontificem eligere valeant, lapsus decem diebus.

Sede vacante, Collegium Cardinalium de hic entratis, tantum disponat.

T

nul-

nullam omnino potestatem aut jurisdictionem habeat, neque gratiam, neque justitiam faciendi, aut factam per Pontificem mortuum executioni demandandi, sed ea omnia futuro Pontifici reservare teneatur. Neque de statu temporali Romanae Ecclesiae, neque de pecuniis Camerae Apostolicae, aut Datarum, vel pro solutione debitorum ante obitum Pontificis quomodolibet contractorum, aut alias ex quavis causa (casibus infrascriptis dumtaxat exceptis) quicquam disponere, nec contra dictam Gregoriam Constitutionem pro seipsis aliquid percipere, nec as alienum ultra necessarios sumptus presentibus comprehensos contrahere debeant, neque Camerarius, Thesaurarius, Datarus, Depositarus, Castellanus Arcis S. Angeli, aut alii Officiales contra harum Constitutionum tenorem, Collegio obedire teneantur, sive debeant, quinimmo, si eis in talibus obtemperaverint, aut ipsi Cardinales, vel Officiales ex eorum officiis contra praemissa aliquid attentare praesumpserint, de suo proprio Camerae Apostolicae plenarie satisfacere, & pecunias erogatas restituere, ac quavis damna ad eligendi Pontificis arbitrium resciscere cogantur. Quod autem expendi possit, erit praefata decem millium ducatorum summa. Illud item quod pro victu familiae Pontificiae ante Conclavis ingressum, ac post ingressum pro pauperum Officialium Palatii tantum per Camerarium, & Priores Ordinum describendorum victu, ac etiam pro elemosynis Sede vacante fieri consuevit. Itemque pro defensione Terrarum Ecclesiae, vel partis earum. Necnon pro regalibus Populo Romano, & illius Magistratibus, ac custodia Urbis, & Conclavis, illiusque provisionibus opportunis necessarium erit. Quae vero impensa pro defensione Terrarum, & locorum Ecclesiae, & securitate, ac provisionibus Conclavis facienda sit, Cardinales praesentes per secreta suffragia ordinare debeant, ita ut majoris partis sententia obtineat id, quod observandum erit, etiam in Gubernatoribus Urbis, tam ultra pontem, quam citra, & aliis Officialibus, etiam pro status Ecclesiastici regimine, si opus fuerit, eligendis. Si vero ultra praedicta aliquod grande periculum immineret, cui omnibus, & singulis Cardinalibus praesentibus juxta Ordinationem Gregorii X., aut saltem duobus illorum tertiis partibus per secreta suffragia videretur celeriter occurrendum, tunc Collegium juxta majoris partis sententiam similiter per secreta suffragia de remedio opportuno, ac provide de necessaria impensa providere possit, & debeat.

Tres Cardinales, & Camerarius concurrentes necessitates proponere, & Conclavis negotia curent.

Ingressi Conclavis, alii

§.7. Statuimus etiam, quod tres Cardinales antiquiores, unus videlicet ex quolibet ordine, una cum Camerario post Pontificis obitum, reliquos Cardinales congregandi, & concurrentes necessitates in Congregationibus generalibus proponendi, & ut Conclave bene undique claudatur curandi, jus habeant.

§.8. Ipsorum autem officium tertia die post Conclavis ingressum omnino expiret,

eorumque loco tres alii sequentes in ordine, quolibet tertio quoque die, cum eodem Camerario in eadem potestate succedant.

§.9. Camerarii quoque, & Majoris Penitentiarum officia, quae etiam Sede vacante durante, ita durare decernimus, & declaramus, ut non solum ea, quae praesenti Constitutione prohibentur, & quae Pontifice vivente exercere non consueverunt, seu a quibus pro ejusdem Pontificis reverentia, aut alias quomodolibet abstinere, minime usurpent, sed Camerarius, ac Praesidentes, & Clerici, alique Ministri, & Officiales Camerae Apostolicae exactio pecuniarum Camerae debitorum, ac provisionibus ratione Sedis vacantis juxta praemissa necessario faciendis dumtaxat incumbere, & propterea a solutione debitorum ante Pontificis obitum contractorum, aut illorum declaratione, rationum solidatione, extractionibus frumentorum, remissionibus delictorum, assencionibus delinquentium, & quibuscumque aliis expeditionibus, tam gratiam, quam justitiam, aut illarum executionem quomodolibet concernentibus omnino abstinere.

§.10. Penitentiarus vero, & ejus Officiales ea tantum facere, & expedire valeant, quae ad forum conscientiae pertinent, in reliquis officium eorum conquiescat. Itaque a quibuscumque matrimonialibus, & aliis dispensationibus, ac absolutionibus, & declarationibus, necnon quibusvis aliis expeditionibus forum, quod ajunt, fori, mixtum, vel separatim quomodolibet respicientibus omnino abstinere. Alioquin in quibus, tam Camerarius, quam Penitentiarus, & alii praedicti, etiam de licentia, aut mandato totius Collegii contrafecerint, ea nulla, & irrita sint, ac nemini suffragentur. Et nihilominus eorum excessus, & inobedientiae rationem, Pontificis arbitrio quodcumque reddere teneantur. Literis etiam nostris super reformatione Camerae, & Penitentiarum hujusmodi editis in suo robore permansuris.

§.11. Datarum vero ministerium per eundem Pontificis obitum omnino expiret, ita ut non solum datas per eum antea notatas extendendi potestatem minime habeat, sed quascumque supplicationes gratiarum, & justitiae penes eum, aut ejus ministros adhuc existentes etiam si datae fuerint, Collegio Cardinalium statim sub sigillo clausas praesentare teneantur, futuro Pontifici reservandas. Quod si contra praemissa quicquam ad cujusvis etiam Cardinalis instantiam attentare praesumpserit, irritum, & inane existat, & nihilominus falsi crimen incurrat, illius rationem futuro Pontifici redditurus.

§.12. Prohibentes insuper ne Cardinales, & Praelati Signaturae gratiarum, & justitiae Praefecti Sede vacante supplicationes, & commissiones aliquas, etiam si supplicantes, parvas datas, ut moris est antea obtinuerint, signare valeant, sed officia eorum omnino cessare intelligantur. Quod si aliter fecerint, pro excessibus hujusmodi futuri Pontificis arbitrio puniantur.

§.13. Man-

tres quolibet 3. die eorum loco subintrent. Camerarius, sique Officiales, rebus hic praescriptis & non aliis incumbant.

Penitentiarus, & ejus Officiales, quae ad forum conscientiae spectant, tantummodo expendant.

Datarum Officium morte Pontificis expirat.

Cardinales, & Praelatos, Signaturae gratiarum, & justitiae officium conquiescit.

Conclavis cellae forte distribuantur.

Apud Conclave habitare vel morari prohibetur.

Conclave a Cardinalibus deputatis visitetur &c.

Cardinales non infirmi duos, infirmi tres servientes habeant.

Conclavitate a Cardinalibus approbentur.

Sacrista unus sit in Conclavi, Magistri quoque ceremoniarum duo Conclavis, Medici duo, Chirurgus unus, Aromatarius unus, Fabricius, unus, Cementarius unus.

§.13. Mandamus quoque, quod Cella Conclavis Cardinalibus forte distribuantur, nec liceat eas etiam infirmitatis praetextu mutare, aut desuper aedificare, ut illas dilatare, sed quilibet, etiam Decanus, sit sua forte contentus.

§.14. Post Conclavis vero ingressum indicimus, & expresse prohibemus sub officiorum, & beneficiorum privationis poena, atque etiam sub alia arbitrio Gubernatoris ad custodiam Conclavis deputari soliti infligenda, ne quis immediate supra, aut infra Conclave, seu a lateribus habitare, vel morari possit. Quae loca muris claudi, & a Praesidentibus custodiae Conclavis, ac a dicto Gubernatore saepius visitari debeant. Et si qua fraus commissa fuerit, teneatur ipse Gubernator sub perjurii poena eo ipso incurrenda, & alia arbitrio futuri Pontificis infligenda, delinquentes hujusmodi Cardinalibus pro tempore deputatis revelare, curareque, ut delinquentes ipsi carcerentur, & acriter puniantur.

§.15. Teneantur quoque Cardinales pro tempore deputati Cellas Cardinalium, & alia Conclavis loca saepius visitare, & diligenter perquirere, ne ipsius Conclavis muris, aut laquearibus, seu pavementis vetita foramina fiant. Et si quid tale deprehensum fuerit, auctores privationis officiorum, & beneficiorum, ac aliis etiam corporalibus, & severissimis poenis, Gubernatoris, ac etiam futuri Pontificis arbitrio afficiantur, & conscii de praemissis eisdem poenis teneantur, nisi statim, si intra Conclave fuerint, eisdem Cardinalibus deputatis, si vero extra Conclave Gubernatori, & Praelatis praepositis revelaverint. Qui quidem Gubernatori, & Praelati sub perjurii poena in hoc invigilare, & opportune providere debeant.

§.16. Quilibet autem Cardinalis in Conclavi duobus servientibus, Clericis, vel Laicis contentus sit. Infirmis autem, & graviter affectis a majori parte Collegii per secreta suffragia tertius ad summum indulgeri possit.

§.17. Qui servientes familiares domestici, & continui commensales ipsius Cardinalis, & ab anno ante fuisse, & tunc esse debeant, & non mercatores, ministri Principum, Domini temporales, & jurisdictionem habentes, neque fratres, aut nepotes Cardinalium, etiam si expensis eorum viverent. Et de qualitatibus Conclavitarum Cardinales deputati ante Conclavis ingressum diligenter inquisitionem habere, & eos approbare, ac post ingressum denuo diligenter providere debeant.

§.18. Sacrista quoque cum uno Clerico coadjutore in officio Sacristiae: duo quoque Magistri ceremoniarum Conclave ingrediuntur Missis celebrandis, & aliis, quae ad ipsos pertinent, vacaturi. Adit praeterea unus Religiosus pro Confessionibus audiendis a majori parte Cardinalium per secreta suffragia eligendus: unus Collegii Secretarius tantum: duo Medici: unus Chirurgus: unus Aromatarius, cum uno aut duobus

Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

servientibus: unus Faberlignarius: unus Cementarius: duo Barbitonifores, cum uno aut duobus servientibus. Item octo, aut decem servientes publicae utilitati, & commoditati omnium, veluti pro lignis portandis, pro verrendo Conclave, & similibus necessariis ministrandis, qui omnes a Collegio Cardinalium, non tamen ex familia alicujus Cardinalis, per fabas secretas eligantur, ita tamen, ut is obtineat, qui plura vota tulerit, & eis salaria de publico persolvantur. Quod si ultra praefatas personas, in Conclavi aliquis inventus fuerit, expelli statim debeat. Et si quis usquam occultasse deprehendatur, ignominiose expellatur, & infamia notetur, & officiis atque beneficiis privetur, conscii vero sub eadem poena illos Collegio revelare teneantur, praemium reportaturi, si indicaverint.

§.19. Clauso Conclavi nulli ad colloquium etiam extra portam Conclavis etiam Principum Oratores, nisi ex magna & vigenti causa a majori parte Collegii approbata admittantur. Et si quis forte, quod absit, clam ipsum Conclave, & aliunde, quam per ostium ingrediatur, omni honore, gradu, ac officio, & beneficio ipso facto privatus existat, & tradatur Curiae seculari accerrimis poenis puniendus.

§.20. Literas vero aut cujusvis generis scripta ad eos, qui in Conclavi erunt, seu nuncium, vel notam, aut signum mittere, seu recipere, aut contra, e Conclavi ad eos qui foris erunt, ullo modo liceat, qui contrafecerint, quacumque dignitate etiam si Cardinalatus honore praefulgeant, poenae excommunicationis latae sententiae subiaceant, absolventi facultate, praeterquam in mortis articulo, soli Pontifici Maximo reservata, a quo nihilominus pro qualitate delicti ultra dictam excommunicationis poenam puniendi erunt.

§.21. Prohibentes etiam super futura electione Pontificis sponsores, quas excommittas vocant, fieri, & si forte contra praesentium tenorem factae fuerint, illas nullas, & irritas, in judicio & extra, fore & omnino censeri, & contrafacientes, ac proxenetas arbitrio Gubernatoris, & futuri Pontificis puniri debere decernimus.

§.22. Cardinales autem primo ipso die, quo Conclave ingressi fuerint, tam in prandio, quam in coena uno solo ferculo unius speciei tantum, eoque moderato, & alias juxta Constitutionem praefati Clementis VI. qualificato contenti sint, & esse debeant, nec quisquam in alterius Cella, vel de alterius ferculo vescatur.

§.23. Praelati quoque ad custodiam Conclavis deputati sub poena perjurii, & suspensionis a divinis, maxima, & exquisita diligentia utantur in inspiciendis, ac praeservandis epulis, & aliis rebus, ac personis Conclave intrantibus, & de eo exentibus, ne sub earum rerum velamine literae, aut notae, vel signa aliqua transmittantur. Quod si tale quid inventum fuerit, familiares Cardinalium, aut alii delinquentes poenam privationis officiorum, & beneficiorum, ac

Barbitonifores duo, servientes decem.

Ho clauso colloquium prohibetur.

Literas vel signa transmitti prohibetur.

Excommittas super electione Pontificis damnantur.

Cardinales unico ferculo, & moderato, & in propria cella vescantur juxta Bullam Clem. VI.

Praelati custodes Conclavis ne literae &c. transmittantur curent.

inhabilitatis ad obtenta, & obtinenda incurraut. Et ulterius per Governatorem carceribus mancipentur, exinde nisi de mandato novi Pontificis minime relaxandi, sed ejus arbitrio acius puniendi, omni facultate Collegio Cardinalium in favorem quorumcumque, qui in praemissis, vel eorum aliquo deliquerint, omnino interdista.

§.24. Conclavista vero, & quicumque alii servientes Conclavi ex causa infirmitatis manifesta, & notabilis a Medicis medio juramento probata, & de consensu deputatorum, quorum etiam conscientiam desuper oneramus, & non aliter exiituri, nullo modo reverti possint, sed eorum loco alii eodem profus tempore, quo infirmi exhibent, ingrediantur.

§.25. Statuimus etiam, & declaramus, quod si forte aliquis Cardinalis saltem in Diaconatus ordine constitutus non fuerit, is nullatenus ad eligendum admitti debeat.

§.26. Cardinales autem per viscera misericordiae Domini Nostri Jesu Christi enixe rogamus, & hortamur, ac eis nihilominus sub divini interminatione iudicii praecipimus, & mandamus, ut attendentes magnitudinem ministerii, quod per eos tractatur, in dandis suffragiis, ac aliis omnibus, & singulis electionem quomodolibet concernentibus, omni dolo, ac fraude, factionibus, & animorum passionibus remotis, ac Principum Saecularium intercessionibus, ceterisque mundanis respectibus minime attentis, sed solum Deum praesentibus oculis habentes, sese pure, libere, sincere, quiete, & pacifice gerere, & habere debeant. Nec pro ipsius Pontificis electione, conspirationes, condicta, factiones, & alios illicitos tractatus inire, signa, aut contrasigna votorum suorum alteri dare, minime aliquibus inferre, tumultus excitare, aut alia facere, per quae electio retardetur, vel minus libere suffragia praestentur per se, vel alium directe, vel indirecte, quovis colore, vel ingenio, audeant, vel praesumant. Quod si secus fecerint, aut contra prohibita praesenti Constitutione aliquid admiserint, ultra divinam ultionem, arbitrio futuri Pontificis pro modo culpa in eos quandoque animadverti possit.

§.27. Quia vero parum esset jura condere, nisi forent, qui executioni ea demandarent, statuimus, & ordinamus, ut Praelati, Rectores, Officiales Urbis, ac Principum Oratores, illustres viri, quos omnes a Collegio pro custodia Conclavis eligi continget (eligere autem Collegium debet eos, qui ad id magis idonei videbuntur) praemissa omnia plene, & inviolabiliter, ac sine fraude, & dolo aliquo observari faciant, de quo corporale juramentum coram ipso Collegio ante ingressum Conclavis, & quoties opus fuerit, praestare teneantur, quae quidem nisi fecerint, vel si in eis dolum, & fraudem commiserint, praedictas poenas, & ceteras in d. Constit. Greg. X. contentas incurrant.

§.28. Volumus autem neque per Praelatos, neque per Rectores, aut Officiales

praefatos ultra quam praemittitur, Cardinales arctari, neque praesentes has nostras Constitutiones per Collegium Cardinalium ullo modo alterari, corrigi, aut immutari posse, sed illas coram omnibus de verbo ad verbum in prima Congregatione post obitum Pontificis fieri solita, & deinde post Conclavis ingressum legi, & jurari, eo modo, quo leguntur, & jurantur Const. Julii II. & aliorum Praedecessorum nostrorum, quorum Constitutionibus, & poenis in eis contentis ultra praemissa per hanc nostram Constit. derogare non intendimus, sed magis eas confirmare, innovare, & comprobare.

§.29. Et ne dissensionis occasio, aut schismatis oriatur, volumus, censuram, & excommunicationem praefatarum, & aliarum quarumcumque praetextu, Cardinales a Pontificis electione, active, vel passive excludi nullo modo posse, quas quidem excommunicationes, & censuras ad electionis effectum tantum, illis alias in suo robore permansuris, suspendimus, & suspensas esse volumus, & declaramus. Decernentes quoque excommunicationes, & censuras ipsas eum solum afficere, qui deliquerit, non autem alios Conclavi durante cum eo conversantes.

§.30. Ac praesentes duras ubicumque electionem summi Pontificis etiam extra Urbem fieri contigerit, locum habere, & observari debere.

§.31. Ac insuper illas in valvis Basilicae Principis Apostolorum, & Cancellariae Apostolicae, ac in acie Campi Florae per aliquos Cursos nostros legi, & publicari, ac illorum copiam ibidem affixam dimitti, & deinceps omnes, & singulos Cardinales etiam absentes, praesentes, & futuros, & alios quoscumque, quorum interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurum, afficere, & ligare, nullumque earum ignorantiam praetendere posse, ac si eis personaliter intimata forent, praemissis, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

§.32. Nulli ergo &c.
Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, septimo Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno tertio.

* Ego Pius Catholicae Ecclesiae Episcopus.
Seq. untur subscriptiones Cardinalium, & Publicatio.

Cardinales non excludantur ab electione praetextu quarumcumque censurarum &c.

Hec Constit. ubique servetur.

Publiceturque & omnes officii.

Sanctio poenalis. D. P. An. III. die 9. Octob.

Pape subscr.

Sanctae

Conclavista discedentes non ingrediantur ulterius.

Cardinalis non Diaconus votum in electione non habent. Cardinales in electione servent hic expressa.

Custodes Conclavis praemissa faciant observari.

Cardinales nihil de hic contentis immutent.

Ex Regest. in arch. Vat.

Sanctae Inquisitionis Officium a Paulo PP. Tertio institutum in Italia, & extra eam decernit, gratiasque, prerogativas, & facultates Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus pravitatis haereticae Inquisitionis elargitas confirmat.

**PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI**

Venerabil. Fratribus Rodulpho Ostien. Christophoro Sabinen. Ortoni Albanen. Episcopis, & dilectis Filiis Jacobo Sanctae Mariae in Via, Bernardino Sancti Matthaei, Scipioni Sanctae Potentianae, Joanni Sanctae Priscae, Michaeli Sanctae Sabinae Summo Inquisitori, Clementi Sanctae Mariae de Avacali, ac Jacobo Sanctae Mariae in Cosmedin Titularum Presbyteris S. R. E. Cardinalibus super officio Sanctae Inquisitionis haereticae pravitatis in alma Urbe, & tota Christiana Republica deputatis. Salutem, & Apost. benedictionem.

Exordium.

Pastoralis officii munus, sicut Domino sine meritis nostris placuit, sustinente id enixe agimus, & conamur, ac in id omni mentis nostrae studio, sollicitudine, ac diligentia incumbimus, ut pestiferis haereticis repressis, quas humani generis hostis excitavit, Catholicae Fidei integritas, & orthodoxae Religionis cultus vigeat, & qui diabolica fraude decepti ab Ecclesia Catholica recesserunt, ad ejus gremium aspirante Domino reverentur, aut si pertinaciter in haereticis suis permanserint, debitis affecti poenis cetero exemplo suo a simili pravitae, pertinaciaeque deterreat.

Inquisitionis Officium a Paulo III. institutum.

§.1. Cum autem Sacrum istud Inquisitionis haereticae pravitatis officium, cui praetentis, sapientissime, nec sine divinae providentiae instinctu a sel. record. Paulo Papa Tertio Praedecessore nostro institutum, & Successoribus ejus deinceps conservatum, tantam Ecclesiae Dei utilitatem attulerit, ut vere Arx quaedam Religionis appellari possit.

Ejus auctoritatem augendam statuit Pius IV.

§.2. Nos quam utile id sit, ac potius quam salutare, ac necessarium his gravissimis temporibus attendentes, potestatem ejus non modo confirmandam a Nobis, sed etiam augendam esse duximus, ut tanto major ex eo ad Ecclesiam Dei pervenire possit utilitas, quanto majorem ab Apostolica Sede auctoritatem habuerit.

Inquisitores procedere possunt etiam extra Italiam, & contra quoscumque personas.

§.3. Itaque perspectum, atque exploratum habentes in isto munere fungendo vestrum omnium singularem in Catholica Religionem studium, eximiam prudentiam, ac summam diligentiam vos, ceterosque, quos deinceps vobis addi, aut succedere in eodem officio contigerit, in hac alma Urbe, tamquam Christianae Religionis capite haereticae pravitatis Inquisitores, non per Italiam modo, sed etiam extra Italiam per omnes Christiani nominis Provincias, Regiones, & Loca, Apostolica auctoritate tenore praesentium, Motu proprio

confirmamus, & quatenus opus sit, de novo constituimus, & deputamus, & in quocumque Lutheranae, Zuinglianae, Calvinianae, Anabaptistarum, & aliarum quarumvis haeresum Sectatores, aut etiam a Fide Apostatas, seu fortilegia haeresim quovis modo redolentia committentes, eorumque fautores, & defensores, seu auxilium illis, consilium, aut favorem directe, vel indirecte, palam, vel occulte impartientes, quoscumque gradus, ordinis, conditionis, & dignitatis sint, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, Primatiali, & Patriarchali dignitate, aut Cardinalatus honore sint praediti, atque, etiam Regia dignitate praefulgeant, inquirendi, & contra eos secundum sacros Canones, aut speciales Constitutiones, vel Indulta, & Privilegia Apostolica quomodolibet vobis, vel inferioribus Inquisitoribus quibuscumque concessa procedendi.

§.4. Ac eos praeterquam in Episcopali, Archiepiscopali, Primatiali, Patriarchalive dignitate constitutos Cardinalesve, aut Regali honore praeditos, quorum causas sicuti vobis cognoscendas relinquimus. Ita si, quod absit, condemnandus quisque eorum fuerit, Nobis, & Successoribus nostris postquam processus per vos facti, & formati usque ad sententiam diffinitivam exclusive fuerint, diffiniendas reservamus.

§.5. Ceterosque in inferiori gradu constitutos Praelatos, & alias quoscumque Ecclesiasticas, Laicasque personas, nemine excepto, si culpa eorum ita exegerint, condemnandi, ita ut si aliquos vestrum ferenda sententiae tempore morbo, aliave de causa impeditos Congregationi vestrae deesse contingeret, duos saltem adesse sufficiat.

§.6. Ac Procuratorem fiscalem, Notarios publicos, ceterosque Ministros, quorum opera muneri isti necessaria, & opportuna est, etiam Clericos saeculares, seu Ordinum quorumcumque Regulares constituendi, eosque si visum fuerit, amovendi, aliosque in eorum locum substituendi, & ut inunctum sibi officium fideliter exequantur, in virtute sanctae obedientiae eis praecipendi, atque mandandi, contumacisque, & quovis modo officium vestrum impediens, ac vobis non parentes opportunis juris, & facti remediis compescendi.

§.7. Et ad haec omnia auxilium brachii saecularis invocandi.

§.8. Resipiscentes autem, & errores, ac haereses suas abjurare volentes, facta ab eis prius haeresum, & errorum suorum abiuratione apud vos, substitutove vestros publice, vel occulte, quod vestrae, successorumque vestrorum circumspectioni relinquimus, & dato, ut mos est, jurejurando, quod talia amplius delicta non admittent, nec admittentibus consilium, auxilium, favoremve ullam quovis modo per se, nec per alios impartient, ab eis erroribus, & haereticis, ac quibuscumque censuris, & poenis Ecclesiasticis, ac temporalibus, in quas ob hujusmodi culpas incidissent, injuncta poenitentiam.

Contra Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & Cardinales procedere possunt, seu sententia vero Summi Pontifici reservata.

Ceteros autem in inferiori gradu constitutos possunt etiam condemnare.

Procuratorem Fiscalem ceterosque Tribuales Officiales instituere, corrigere, & amovere.

Auxilium brachii saecularis petere. Abiurationem recipere.

Hæreticos atque Apostatas absolvet.

Commissarios intra & extra Italiam instituet.

Omnia denique agere ad extirpationem Hæresium &c.

Idonearum personarum opeta uti.

Derogatio contratiocum

nitentia salutari vestro, substitutorumve vestrorum arbitrio moderanda, commutanda, minuenda, aut etiam post aliquod tempus remittenda, prout circumspectioni vestra expedire, & personarum qualitas mereri videbitur, absolvendi, & Ecclesie Catholice omni abolita infamia reconciliandi, & pristino statui, atque officio, & habilitati restituendi.

§.9. Hæreticos quoque, ac etiam a Fide Apostatas quamvis relapsos, quos corde sincero, ac fide non fista ultro, libere, ac sponte ad vos accedentes, erroresque suos desistentes, atque ad gremium matris Ecclesie recipi, & admitti instantius postulantes noveritis, recipiendi, admittendi, reconciliandi, absolvendi, ac cum eis poenarum severitatem, prout vobis beneficium fuerit, mitigandi, auctoritatem, & facultatem vobis concedimus, & elargimur.

§.10. Præterea Commissarios, & Inquisitores hæreticæ pravitatis intra, & extra Italiam quibuscumque in Terris, Civitatibus, & locis, prout necessarium, & opportunum vobis, successoribusque vestris visum fuerit, Clericos sæculares, Regularesve constituendi, eosque, cum placuerit, removendi, ac etiam tam ipsos, quam omnes, & singulos ipsius Sancti Officii Ministros, si in officio suo deliquerint, puniendi, aliosque substituendi cum ea, qua vobis visum fuerit, facultate, & potestate.

§.11. Omnia denique alia agendi, quæ ad extirpandas hæreses, apostasias, ac sortilegia hujusmodi reprimendum, & ad vestrum officium fungendum quovis modo necessaria opportunave fuerint, agendi, gerendi, mandandi, exercendi, & exequendi.

§.12. Prælatos quoque, aliasque personas in dignitate Ecclesiastica constitutas, Theologia Magistros, aut Decretorum, Doctores licentiatos, aut Baccalaneos ejusmodi titulos, & gradus in aliquo generali Gymnasio consecutos, aut alias vobis probatos, quos ætate, prudentia, & moribus idoneos esse, ac Dei timorem, & Christianæ Fidei zelum habere cognoveritis, assumendi, & vobis in hac alma Urbe eorum opera utendi, vel quotiescumque, & quantumque opus fuerit, cum ea, qua vobis visum fuerit, potestate negotiorum causa, quæ ad officium istud pertinent, mittendi, eosque, cum vobis placuerit, revocandi vobis successoribusque vestris, plenam, & liberam eisdem auctoritate, & tenore damus, & concedimus facultatem, & potestatem.

§.12. Non obstantibus felic. recordat. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus Dietis, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus in Conciliis generalibus, aut Provincialibus editis, indultis, privilegiisque Apostolicis, etiam si specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum de eis mentio facienda esset, etiam si aliquibus, vel alicui a Nobis, vel a Sede Apostolica concessum foret non posse excommunicari, neque sub censuris quovis modo comprehendi, nisi

nominatim, & expresse de eo mentio fieret, seu per quascumque clausulas fortiores. Quibus omnibus eorum tenores pro expressis habentes derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, Prædic Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

LXXV.

Indulgentiarum gratiæ ab omnibus Officialibus, circa clausulam porrectionis manuum adiutricum, & gratis expediantur, excepto salario registraturæ.

Quinimmo hodie nec pro registraturæ quicquam solvitur, ut experientia hoc omnes docet.

PIUS PAPA QUARTUS

Motu proprio &c.

Decet Romanum Pontificem, quem Dominus noster Jesus Christus Vicarium suum cœlestibus thesauris dispensandis in terris constituit, providere, ut sicut ipse thesauros hujusmodi, & gratias cœlestes gratis acceptas ad honorem Dei, & illius Sanctorum, animarumque Christianidelium salutem absque lucro dispensat, idem quoque a Romanæ Curie Officialibus, quibus literarum Apostolicarum super gratiis a Sede Apostolica pro tempore concessis expeditio incumbit, observetur.

§.1. Quapropter inconveniens esse censentes pro concessionibus Indulgentiarum, quæ in solis meritis passionis ejusdem D. N. Jesu Christi, & ejus gloriosorum Martyrum, & Sanctorum consistunt, aliquid temporale exigere, Nos præmissis, prout nostro incumbit officio, de remedio opportuno providere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, dilectis filiis modernis, & pro tempore existentibus S. R. E. Vicecanc. ejusque in Cancellaria Apostolica Locumtenent., necnon Summistæ, Scriptoribus, illorumque pro tempore Rescribendario, Computatori, Receptoribus, & Defensoribus, necnon Secretariis literarum Apostolicarum, illarumque tam majoris, quam minoris præfidentie Abbreviatoribus, ac Sollicitatoribus, plumbique, & Registri Magistris, Collectoribus, earundem literarum Apostolicarum Registratoribus, Bullatoribus, Fratibus barbatis nuncupatis, & illorum famulis, necnon in registro supplicationum, manu, & in presentia nostra signatarum, Magistris, & Scriptoribus, aliisque Romanæ Curie officialibus, & personis, etiam eorum officia ex causa quantumvis onerosâ obtinentibus, cujuscumque qualitatibus, & conditionibus existant, ac quocumque nomine appellentur, in virtute sanctæ obedientie, sub majoris excommunicationis lætæ sententiæ, necnon ammissionis ad fœ-

Dat. die 12. Octob. 1562. An.III.

Exordium.

Indulgentiæ gratis expeditur, excepta solutione registraturæ, & sine clausula manuum adiutricum.

meffe omnium emolumentorum eorum officiorum, quæ ipso jure quoties contraferant, Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe applicata esse censentur, & crescente inobedientia etiam privationis eorumdem officiorum ipso facto incurrendis poenis Apostolica auctoritate tenore presentium præcipimus, & mandamus, quantum videlicet in registro supplicationum, Magistris, & Scriptores hujusmodi ultrasalarium inibi pro signaturis ordinariis exigi solitum, alii vero officiales literas Apostolicas, tam sub plumbo, quam in forma Brevis, super gratiis indulgentiarum, & peccatorum remissione etiam plenariam, tam pro vivis, quam defunctis, quam ad tempus, quam perpetuo, ad futuram, seu perpetuam rei memoriam, vel alia firmâ, ac cum quavis narrativa pro quibusvis particularibus personis, seu Ecclesiis etiam Cathedralibus, & Collegiatis, Monasteriis, Prioratibus, Cappellis perpetuis, Capellanis, Oratoriis, Hospitalibus, Capitulis, Collegiis, Conventibus, Confraternitatibus, Societatibus, Universitatibus, & quibuscumque aliis piis locis a Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus, etiam facultatem eligendi Confessorem cum votorum commutatione in se contentibus pro tempore, citra tamen clausulam porrectionis manuum adiutricum concessis, & concedendis, conficere, gratis pro Deo ubique per eorum officia absque aliqua taxa regalium, seu jocalium, aut cuiusvis alterius generis solutione, vel exactione quantumvis ordinaria, vel extraordinaria, omnibus recusatione, & contradictione cessantibus, illico nullo alio a Nobis aut altero defuper expectato mandato expeditur, & profectibus illarum expeditioem, etiam si partes, quorum intuitu fuerint concessa, in Romana Curia non sint presentes, sed longe ab illa absint, expeditas tradant, & consignent.

§.2. Mandantes dilectis filiis nostro, & pro tempore Romani Pontificis Datario, & ejusdem Cancellariæ Regenti, quatenus ipsi, vel aliter eorum per se, vel alium, seu alios præfens mandatum nostrum, per omnes, & singulos, ad quos spectat, inviolabiliter observari faciant. Inobedientesque, & rebelles quoscumque censuras, & poenas antedictas incidisse declarent, dictaque poenas ab illis irremissibiliter persolvi, & in arcam Collegii dictæ Fabricæ inferri, & reponi, & si contra præceptum hoc nostrum exactum aliquid fuerit, illico eis, qui illud solverint, integre restitui curent, pro celeriori hujus mandati nostri observatione, dictarumque poenarum exactione, & ablati restitutione, mandatum executivum, si eis videbitur, contra eosdem inobedientes, & rebelles, quoties opus fuerit, decernant, & relaxent.

§.3. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictorum Officialium Collegiorum institutionibus, & erectionibus, necnon statutis, etiam juramento &c. roboratis,

privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Vicecancellario, Summistæ, Officialibus, & personis, ac Collegiis, etiam in eorum institutionibus, & erectionibus hujusmodi sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam formis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis, etiam vim contractus inducen. decretis concessis, confirmatis, & innovatis, quæ eis, aut eorum alicui quo ad præmissa volumus nullatenus suffragari, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.4. Volumus autem quod præceptum, & mandatum nostrum hujusmodi ad hoc, ut ad plenam, & indubitam notitiam deveniant, in dicta Cancellaria publicentur, & in illius libro describantur, ac perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observentur.

Placet publicetur, & describatur. J. Affixum, & publicatum fuit supradictum mandatum Romæ in Cancellaria Apostolica anno Incarnationis Domin. millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, die vero septima mensis Novemb., Pontificatus præfati Sanctissimi Domini nostri Papæ Anno III.

LXXVI.

Facultas Collegii deputatorum Fabricæ S. Petri de Urbe cogendi pro executione priorum legatorum quoscumque Notarios ad ei tradendum exemplar instrumentorum, post annum obitus testatoris, soluta eis debita mercede.

PIUS PAPA QUARTUS

Motu proprio &c.

ET si per diversos Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & Nos, diverse facultates, privilegia, & indulta dilectis filiis, Collegio Deputatorum Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, super executione testamentorum, & Legatorum ad pias causas factorum, concessa fuerint, inter aliaque ut plenius piis testamentum voluntatibus satisfieret, Collegio præfato, & per eum Commissariis deputandis, ut si infra annum a die obitus testatorum, eorum testamenta per heredes, vel alios, ad quos spectaret, plenarie executioni demandata non forent, ipsi illa debite executioni demandare facerent, indultum fuerit.

§.1. Multa tamen testamenta, in quibus diversa legata, & relicta ad pias causas reperiantur, ex eo quod testatores illa, dum vixerunt (sicut in Regno Neapolitano per multos fieri solet) clausa Notarii consignarunt, & heredes ab intestato succedentes omniaque bona defunctorum possident, non curant testamenta ipsa clausa aperiri facere & testatorum voluntates adimplere, in grave animarum suarum periculum, & tam prædictæ Fabricæ, quam aliorum piorum locorum, ac plurimorum pauperum detrimen-

Iussu publici caudi.

Papæ subser. Publ.P.A.III die 7-Nov.

Collegium exequitur pias dispositiones testatorum infra annum non exequatur.

Sed multa testamenta que clausa Notariis dantur, non aperiantur, & executioni mandari non possunt.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausula derogatoria.